ДОБРИ НЕМИРОВ
ЧИЧО ЗАХАРИ

chitanka.info

Татко и мама сутрин много обичат да сядат пред печката и тихо и спокойно да се разговарят. Отвън зимата нарежда своята скрежна песен, а вътре печката победоносно бумти. Топло, тихо, спокойно… Денят е дошъл, но още е тъмно. Лампата, окачена на стената, мъждука. Аз съм в леглото си. Ту се събуждам, ту заспивам… Колко е сладко да се дреме, когато знаеш, че още след минута или две майка ти ще извика:

— Ставай, че късно стана за училище!…

И-их! Само в такива мигове ми дотегваше училището. Как сега ще станеш, когато е тъй сладка сутринната дрямка?

Аз дремя, но слушам целия разговор между мама и татко. Те се разговарят за баба, за дядо, за вуйна Гана, за вуйчо Борис, одумват някого, недоволни са от нещо… Дори татко не се сдържа и започна да се заканва на някого от тях…

Сутрешните разговори между мама и татко се отнасяха само до родните. Ето защо, макар рядко, татко си спомняше и за още един човек. Това беше чичо Захари! Чуден човек беше тоя чичо Захари. Един ден, дълго време преди да се родя, той изчезнал. Намерили обущарницата му отворена, а него нямало вътре. Къде може да е отишъл? Какво ще е станало с него?

Минал ден, два, минала неделя, месец — за чичо Захари от никъде вест. Много неща се помислили, разпитвали, но нищо не помогнало. Той си изчезнал, и то без ни най-малка следичка, по която би могъл да се намери. Тъй изминали десет години.

Добър човек бил! Най-опитният обущар, най-умният, най-разумният човек…

Но за мен чичо Захари си остана една обикновена сянка. Нито го познавах, нито пък имах какъв да е спомен от него. Ето защо и не ме засягаше нито скръбта на татко, нито хвалбите, които мама нареждаше за него.

Един ден, когато се връщах от училище, видях нещо, което страшно ме изплаши. В нашия двор до стобора седеше на голата земя бледен, изпит, съсипан старец — цял в дрипи. Аз се загледах в него и едва не извиках от изненада: „Този човек е чичо Захари! Светът да се обърне — той е!“

Втурнах се в къщи да намеря мама, но я нямаше. Може би е отишла да купи нещо от бакалина…

Седнах на малкото столче в градината и се загледах в госта. Как беше влязъл? Защо е седнал на земята? Кой го е поканил?

Всяка измината минута ми казваше, че този дрипав беден човек е чичо Захари. Аз го гледах и усещах, че в мене расте жал към него и в същото време чудна радост.

Той е! Сух, с хлътнали бузи, изпъкнало чело като татковото… Той е! Да му се обадя ли? Да му извикам ли: „Хей, чичо Захари“!

Той като че разбра мисълта ми, та бързо дигна очи и ги вторачи в мене. Той е! Ето, очите му са добри… дори се усмихват малко… Не! Ще извикам! Ще се обърна на другата страна и ще извикам: Чичо Захари! О, той ще се изсмее с пълен глас… Защото този старец може да бъде само чичо Захари, никой друг…

Кой е чичо Захари? Брат на баща ми! Горкият! Колко е беден, колко е дрипав… Охо, мама ще му даде таткови дрехи. Той изведнъж ще се промени — ще стане хубав и весел, какъвто е бил някога. Сега е гладен… Ще му се насипе топла храна, на огнището клокочи тенджерата и разнася приятна миризма на вкусна яхния, каквато само мама може да наготви…

Чичо Захари ме разглеждаше и вече ми се усмихваше. Изглеждаше, че още малко и ще ми заговори.

Радостта свободно се разливаше в душата ми. Той е! Не може да бъде друг тоя добър старец… Нека е беден… Нищо! И ние сме бедни… Иска ми се да се втурна в къщи, да извадя хляб, сирене, пестил, отвара и сложа всичко това пред него.

„Яж, чичо Захари! Да не мислиш, че няма да те позная?“

А той клати глава и казва:

„Позна ме… Браво!“ — и сухата му челюст дъвче големи хапки, а очите му ме гледат тъй кротко, както само татко гледа понякога.

Той е!

Вече никой не може да ме убеди, че този старец е друг. Ръцете му са едри и широки като татковите. Аз сега мога да кацна на коляното му и той веднага ще сложи ръка на главата ми — тъй, както понякога прави татко.

Ето ти още един роднина! И то толкова близък роднина! Чичо… Какво е чичо? Най-близък до баща.

Горкият чичо Захари!

Старецът не проронi нито думица. Той ме само гледаше и ми се усмихваше — и нищо повече…

Изведнъж пътната врата се отвори и мама влезе в двора.

— Мамо! — посрещнах я аз. — Искаш ли да видиш чича Захари?

— Какъв чичо Захари? — учуди се тя. — Ти сънуваш ли?

— Погледни там! — рекох аз, като посочих към стобора.

Тя се обърна.

— Я гледай! Че кога е влязъл тоз човек? Кого търсиш? — попита тя, като пристъпи към него.

Той нищо не отговори. Очите му гледаха все тъй дружелюбно и спокойно.

— Кого търсиш? Просяк ли си? — попита отново мама.

Но старецът си стоеше пак на мястото и не отговаряше.

— Чудна си, мамо! — извиках аз, недоволен, че го нарече просяк. — Не виждаш ли, че е чичо Захари?

— Хайде! Приказки на вятъра! — ме сгълча тя и влезе в къщи.

— Кажи — извиках аз към стареца, — кажи, старче, нали си чичо Захари?

Глух ли беше, обезумял ли, но отговор не получих.

— Кажи! — настоях пак почти пред лицето му, но и тоя път не получих отговор.

Мама изнесе хляб и сирене и му подаде.

— Хайде сега, дядо — рече тя, — иди си!

Той се подвоуми, пое храната и бавно, с усилие стана.

— Не го пъди, мамо! Помисли малко, може да е чичо Захари.

Но мама настоя. Старецът стисна комата в ръка, спря се за миг пред мене и ме погледа, като ми се ухили широко и свободно. В устата му се виждаше само един преден зъб.

— Мамо, чакай! — извиках аз, озарен от нова надежда, но тя не дочака и го поведе за лакътя към пътната врата.

— Не ставай глупав! Този човек не, е чичо ти Захари. Ти ли го знаеш, или аз?

Старецът излезе от вратата и бавно тръгна из улицата, загледан упорито в комата.

Аз трябваше да се убедя, че той не беше чичо Захари, но нещо друго ми донесе тоя старец. За мене чичо Захари имаше вече ясен образ. Това беше човек като всичките хора — с очи, които гледат топло, и устни, които се усмихват като бащини…

Във всеки старец, във всеки беден и немощен, във всеки дрипав просяк аз виждах образа на един човек, който е брат на баща ми и нещастен като всички хора без покрив и без подкрепа.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.